

**18 NİSAN SEÇİMLERİ ÖNCESİ
VE SONRASINDA
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ**

Gelişmeler, Eleştiriler, Gerçekler

**18 NİSAN SEÇİMLERİ ÖNCESİ
VE SONRASINDA
MİLLİYETÇİ HAREKET
PARTİSİ**

Gelişmeler, Eleştiriler, Gerçekler

MHP GENEL MERKEZİ

SUNUŞ

Ülkemizi, 20. yüzyıldan 21. yüzyıla taşıyan 21. Dönem TBMM, yaklaşık 10 aylık dönemde birçok yasal değişikliğe imza atmış, birçok tartışmanın plâtfomu olmuştur. Bu dönem boyunca yürütölen yasama faaliyetlerine ve 57. Hükümetin icraatlarına eleştiri yöneltmek ya da siyasî performansı yetersiz bulmak, tabii ki mümkündür. Ancak, geçmiş yasama dönemleriyle mukayese edildiğinde, yaşanan bütün sıkıntılara rağmen topluma hâkim olmaya başlayan güven duygusunu, yapısal ve/veya kronik sorunlara el atılması bakımından kayda değer bir farklılığın varlığını inkâr etmek de bir o kadar mümkün değildir.

Bu süre zarfında, siyasî muhalefet ise, daha çok iç çekişme ve sıkıntılarla gündeme gelmiş, toplumun ve demokrasinin ihtiyaçlarına paralel bir siyaset üretmekte hayli zorlanmıştı. Bize göre, böyle bir endişe

taşıyıp taşımadıkları bile tartışılması gereken bir husustur. Siyasî muhalefet, bugüne kadar demokratik yarışın merkezî temasını oluşturan siyasî iktidarın oluşumu, faaliyetleri ve denetimi sürecinde yetersiz bir rol üstlenmiştir.

Özellikle de Türk siyasî hayatına yeni bir renk ve boyut kazandıran Milliyetçi Hareket Partisini hedef seçen kısır ve kavgacı bir üslûp ve yöntem benimsemiştir. Türk demokrasisinin yarım yüzyılı aşkın pratiğinde en çok ihtiyaç hissettiği uzlaşma ve hoşgörü esasına dayalı siyaset kültürünün kurumlaşması konusunda samimî ve fedakâr bir gayretin içinde olan MHP'yi eleştiri ve karalama yarışı içine girmiştir. Böyle bir gayretin başarıya ulaşmasının demokrasimizin sadece bugünü için değil, yarını için de önem arzettiğini gözardı etmişlerdir. Siyasî mücadelede en az partiler kadar taraf ve aktif olan medya da bu süreçteki yerini, değişik roller icra ederek almıştır.

Bu çalışma, böyle bir bakış açısından yola çıkarak bazı gerçeklerin hatırlanmasını sağlamak amacı taşımaktadır. Daha açık bir ifadeyle, siyasî mücadelenin Aralık 1998 – Aralık 1999 tarihleri arasındaki bir yıllık kesiti, mercek altına yatırılarak gözler önüne serilmeye çalışılmıştır. Bu değerlendirme raporunun

MHP karşıtı havanın/zihniyetin kavranması bakımından da yararlı olacağını ümit ediyoruz. Siyasetin daha tutarlı ve dürüst bir zemine oturtulabilmesi, "başkasına çuvaldız batırmaya çalışan herhangi bir siyasetçinin kendisine önce iğneyi batırması gerektiğini" öğrenmesi ve muhalefetin derlenip toparlanmasına küçük de olsa bir katkı sağlaması bakımından da yararlı olacağına inandığımız bu kitapçığı, teşkilât mensuplarımızın ve kamuoyunun dikkatine sunuyoruz.

**Saygılarımızla,
MHP Genel Merkezi**

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	9
MHP KARŞITI ZİHNİYETİN ANATOMİSİ	13
Bazı Yazarların Ön Yargılı ve/veya Sığ Bakış Açılarında Çarpıcı Örnekler	22
Bir Grup Gazetenin Özel MHP İlgisi ve Alerjisi.....	27
Siyasî Muhalefetin İlkesizliği ve MHP Stratejisi.....	34
57. HÜKÛMET VE MHP	39
MHP'nin 57. Hükûmet İçindeki Konumu ve Rolünü Değerlendirirken Göz Önünde Bulundurulması Gereken Hususlar	43
MHP'nin Hükûmet İçindeki Rolüne ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Önemli Hatırlatmalar.....	46
SONUÇ	51

GİRİŞ

Bilindiđi gibi, 18 Nisan seçimleri, ÷lkemizde siyasî sürecin tıkanması, yolsuzluk ve rüşvetin had safhaya ulaşması ve nihaî olarak da siyasetin, dolayısıyla TBMM'nin itibarının dramatik boyutlarda erozyona uğraması sonucunda kaçınılmaz hâle gelmişti. Diğer bir deyişle, seçim öncesinin belirgin özelliklerini oluşturan siyasî ve ekonomik istikrarsızlığın giderek kaos ortamına dönüşmeye, karamsarlık ve umutsuzluk havasının toplumsal atmosferi kirletmeye başlaması, siyasetin yenilenmeye olan ihtiyacını artırmış, meclisin itibarının iadesini hayati ve ivedi bir mesele olarak gündemin merkezine oturtmuştur.

Tabi, böyle bir siyasal ve toplumsal ihtiyacın bütün siyaset sınıfı tarafından kavranarak gereğinin yapılması kolay olmamıştır. Bilâkis, bazı siyasî partilerin ve elitlerin seçim karşıtı bir kampanya açmaya çalış-

tıkları göze çarpmıştır. Özellikle, küskün milletvekillerinin seçimleri erteletme şeklinde tezahür eden siyasî süreci tıkama teşebbüsü, sağduyunun galebe çalmasıyla son anda atlatılabilmektedir. Kısacası, zaman zaman sergilenen aykırı tavırlara ve erteletme çabalarına rağmen, sosyal ve siyasî yapımızın yenilenmeye duyduğu şiddetli ihtiyaç karşısında direnmek mümkün olmadığı için önceden öngörülen tarihte yapılmıştır.

Siyasal partilerin büyük bir çoğunluğunun seçim sürecinde, 20. Yasama Dönemi pratiğinden yeterince ders çıkartmadıkları anlaşılan bir strateji takip ettikleri görülmüştür. Kıyasıya ve genellikle de seviyesiz üslûp ile donanmış bir mücadelenin sergilendiği seçim döneminde, siyasal hırsların zaman zaman "amaca ulaşmak için her şey meşrudur" anlayışını bile gölgede bırakacak bir boyuta kadar taşındığı trajikomik örneklerle karşılaşmıştır.

Milliyetçi Hareket Partisi ise bu seçim döneminde, diğerleriyle karşılaştırıldığında mevcut imkânlarını en rasyonel ve etkin kullanan başarılı bir siyasal kampanyaya imza atmıştır. Gerek parti yönetiminin performansı ve miting organizasyonlarıyla, gerek yazılı ve görsel propaganda malzemeleriyle, gerekse belirli bir seviyeden taviz vermeyen söylem ve politikaları-

la Türk seçmeniyle sıcak bir ilişki kurmuş; arayış içindeki seçmenin buluşma adresi olarak parlamıştır.

MHP, söyledikleri ve yaptıkları ortada olmasına rağmen, seçim sonrasında olduğu gibi, seçim öncesinde de hemen hemen aynı çevreler ve kalemler tarafından sürekli eleştirilmeye ve karalanmaya çalışılmıştır. Ve hatta, "MHP seçim öncesinde hiçbir şey demeden kazandı." bilgeliğini (!) gösterenler de çıkmıştır.

Özellikle bir kısım medya mensubunun, köşe yazarının ve siyasetçinin, seçim sonrası yaklaşımları da seçim öncesindeki ön yargılı bakış açılarıyla büyük benzerlik arz etmektedir. Aşağıda bu sürecin somut örneklerle dayalı olarak genel bir değerlendirmesi yapılmaktadır.

MHP
Karşıtı Zihniyetin
Anatomisi

Türkiye’de, farkında olarak ya da olmayarak carî siyasetin kendine özgü kategorileri ve alışkanlıkları çerçevesinde düşünüp konuşanların/yazanların varlığı bilinmektedir. Bu tür bir anlayışın esiri olanların herhangi bir gelişmeyi ya da partiyi de bu şekilde değerlendirmesi kaçınılmazdır.

MHP’nin hâkim siyasî usul ve üslûplarla pek örtüşmeyen bir tavır sergilemesi, bir şey söylememekle eşdeğer görülmüştür. Bunun en bariz örneklerinden birisi, "cumhuriyet" ve "demokrasi" bayrakları altında sürdürülmeye çalışılan klâsik siyasî kavgalar karşısındaki konumu oluşturmaktadır. Bu tür bir kamplaşma ve çekişmeyi reddetmesi, demokrasi ve cumhuriyeti birbirini tamamlayan iki temel siyasî değer olarak algılaması, çok kolaycı, çoğunlukla da ön yargılı bir yaklaşımla "tavırsızlık" olarak takdim edilebilmiştir. Ancak daha sonra, bu iki bayrak altında cepheler oluşturup mevzilenmeye çalışan belli başlı siyasî partiler böyle bir kamplaşmayı reddeden, daha bütünleştirici bir siyasal tavır sergilemeye başlamışlardır.

Bu değerlendirmeden de anlaşılacağı gibi, MHP seçim öncesinde, müşterek olması gereken temel değerlerin çatışması ya da kavgası yerine, değerlerin

kucaklaşmasını siyasî söyleminin merkezî temalarından biri hâline getirmiştir. Bu nokta üzerindeki vurgu, genelde siyasî konsensusun gelişimine katkı sağlamak, özelde ise iktidar ile muhalefet arasındaki ilişkilerin kopma noktasına gelmesine fırsat vermemek şeklinde özetlenebilecek bir hassasiyetten kaynaklanmaktadır. Bunları görmezlikten gelenler, kamuoyuna yansıtmayanlar ya da çatışmadan medet umanlar MHP'nin farklı ve ciddî yaklaşımlarını siyasî karalama için malzeme olarak kullanmışlardır. Sonuç olarak, hem demokrasi hem de istikrar açısından stratejik bir tercihi ifade eden bu duruşun, seçim öncesi ve sonrası siyasî gelişmelere serin kanlı bakıldığında net ve önemli bir siyasî tavır olduğu kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

MHP, bunun dışında, ekonomik ve siyasî istikrarsızlığı alt etmeyi, ilkeli, seviyeli ve temiz bir siyasî anlayışın hâkim olmasını, yoksulluk ve yolsuzlukla mücadeleyi, siyasî temalar olarak ağırlıkla kullanmıştır. Bütün bunlara ilâve olarak, lâik-antilâik, Alevî-Sünî, ilerici-gerici şeklindeki ikilemelerin ve çatışmaların bazı siyasî söylemlerin merkezine oturtulmasının toplumsal barışın ve huzurun dinamitleri olduğunu ifade

etmiştir. Bu çerçevede toplumsal dram boyutu kazanan üniversitelerdeki "başörtüsü sorunu"nun, meclis çatısı altında uzlaşma ve diyalog yoluyla çözümünün gerekli olduğunu sıkça telâffuz etmiştir.

Buna karşılık yazılı ve görsel basının önemli bir bölümünün MHP'ye yönelik tutumu ise, ağırlıklı olarak ya eleştiri ve karalama ya da duyarsız kalmak şeklinde kendini göstermiştir. Hatta bazı "İslâmcı" gazeteler, seçimlere ilişkin haber ve yorumlarında MHP'nin barajı geçme sorununun bulunduğunu, bazen açıkça bazen de ima yoluyla ifade ederek seçmenin kafasını karıştırma konusunda sistemli bir politika takip etmişlerdir. Seçim öncesine ait gazete arşivleri tarandığında bu gerçek bütün çıplaklığıyla ortaya çıkmaktadır (Örneğin, *Yeni Şafak*'ın 8 Nisan ve 10 Nisan 1999 tarihli nüshalarında yer alan seçimlerle ilgili haber yorumlar).

Birçok gazetenin seçim sonuçlarına ilişkin haber-yorumları ile köşe yazıları yakından incelendiğinde, benzer önyargılı ve/veya ideolojik bakış açısının ağırlığını koruduğu göze çarpmaktadır. % 18 oy oranını, seçimlerin daha henüz sıcaklığını koruduğu dö-

nemlerde "Türkiye'yi zor günler bekliyor" şeklinde değerlendirilen "liberal" yazarlara, otoriterizmin zaferi ya da dış konjonktürün ürünü diyen eski-yeni solculara rastlanmıştır. Bunların büyük bir kısmının da MHP'ye ait bir belgeye ulaşmadan böyle yorumlar yaptığı gözden kaçmamaktadır.

Bu çerçevede önemli ve ilginç bir örneğe temas etmek yararlı olacaktır. Bir grup yazar (aralarında aynı gazetenin köşelerini paylaşanlar da var), MHP'ye oy kaymasını, 28 Şubat sürecinin yarattığı otoriter havaya, siyasetin kısırlaşmasına bağlamıştır. Yine, hemen hemen aynı mantaliteye sahip bazı yazarlar ise, MHP'ye oy akışını, Refah Partisi'nden/Fazilet Partisi'nden umudunu kesen seçmenin yeni kalkan/kılıç olarak MHP'yi seçmesi şeklinde değerlendirmiştir. Kısacası, **"28 Şubat'ın ürünü olan bir MHP" ile "28 Şubat'a karşı savaşacak gladyatör bir MHP"** gibi, birbiriyle taban tabana zıt MHP profilleri çizilmiş, seçim analizleri yapılmıştır.

Örneğin; Ahmet DAVUDOĞLU, *"Bu seçimlerde oy patlaması gerçekleştiren MHP'nin oy hattının, RP'nin 1995'teki jeo-kültürel hat ile örtüşmesi, 28 Şu-*

bat sürecine gösterilen bir tepkidir." (Yeni Şafak, 22 Nisan 1999) demektedir. A. TAŞGETİREN de aynı kanaattedir: "Kartel medyasında bazı vatandaşlarımız 28 Şubat süreci aklandı, onaylandı havasına girmiş bulunuyorlar. Hani nerede?.. MHP, 28 Şubat'la yeterince hesaplaşmadığı için Fazilet'ten oy alıp patlama yaparken, ANAP silinmişken; FP, 28 Şubat karşısında zayıf kaldığı için oy kaybederken, 28 Şubat'ın aklandığının kanıtı nedir?" (Yeni Şafak, 20 Nisan 1999). Aynı tarihlerde bir başka köşe yazarı ise şöyle ahkâm kesiyordu: "Yaşanan ve MHP'yi büyüten kriz, sistemin tüm kurum ve kuruluşlarının ürettiği bir krizdir. Siyaset yerine devletin farklı düşünce yerine tekçi düşüncenin, egemen kılınmaya çalışıldığı bir dönemin, yani 28 Şubat yönetim zihniyetinin ve toplum tasavvurunun ürünüdür." (Star, 21 Nisan 1999, benzer görüşler için Yeni Şafak, 21 Nisan 1999).

Aslında, bir miktar manipülasyon da kokan bu görüşlerin ikisi de temelden yanlıştır. Türk seçmeni, ağırlıklı olarak, gerilimleri, kamplaşmaları, devlet-millet zıtlaşmasını, siyasal seviyesizliği ve kirliliği reddetmiş; 28 Şubat öncesi ve sonrasında vuku bulmuş bü-

tün yanlışlıkları onaylamadığını ortaya koymuştur. Diğer bir ifadeyle seçmen, siyasal ve toplumsal hayatta makul ve mümkün olanın arayışı içinde olmuştur. Eğer seçimlerden bir sonuç çıkarılacaksa, bunun dışında bir "genel mesaj" aramak, "öküzün altında buzağı aramak"tan farklı olmayacaktır. Eğer Türk seçmenin iradesi 28 Şubat sonrasında gelişen bloklar ekseninde şekillenseydi, bloklaşmanın bayraktarları olan partilerin ve liderlerin seçim performansı ve sonrasındaki siyasal konumları, şüphesiz daha güçlü ve farklı olurdu.

Bazen "dinimizin diyanetimizin sahibi" bazen de "en gerçek milliyetçi" olarak miting alanlarında boy gösterenler, daha sonra "lâik Türkiye Cumhuriyeti'nin sadık bekçisi" olduklarını iddia edebilmiştir. Benzer şekilde, siyasetlerini düne kadar "hak-batıl", "millî görüşçüler-batı kulüpçüleri" ikilemeleri üzerine bina edenler, kolayca "batılıdan çok batıcı" olmuşlar, adeta "günah çıkartmak" istercesine ABD'ye koşmuşlardır.

Seçim öncesi ve sonrasına kuşbakışı gezintiyi burada keserek, konuyu bir genel tespit/değerlendirme ile tamamlamak istiyoruz. Günübirlik endişelerle,

basit çıkar hesaplarıyla ortaya konulan siyasî tavırlar ve söylemler, kısır ve kaotik siyasetin temel sebeplerinden birini oluşturur, sağlıklı bir demokratik siyasî yapının şiddetle ihtiyaç duyduğu ahlâkî zemini çürütür.

Tutarlılık, seviye, samimiyet ve ciddiyet ile yoğrulmuş bir siyasal ahlak zemininden mahrum siyaset de, demokratik istikrarın ve gelişmenin önündeki en büyük engel olmaya devam eder. Böyle bir siyasetin mimarlarının tutarsızlığa ve zikzaklara, dolayısıyla da er geç başarısızlığa mahkûm olması kaçınılmazdır. Demokratikleşmenin başarılmasını önemseyen bir siyasetçinin, meselenin siyasî ahlâk boyutunu da en azından bunun kadar önemsemesi ve içselleştirmesi gerekmektedir. Gerisi, havanda su dövmekten, diğer bir deyişle lâfûgüzaftan başka bir manaya gelmeyecektir.

Bazı Yazarların Ön yargılı ve/veya Sığ Bakış Açılarından Çarpıcı Örnekler

MHP ve milliyetçilik karşıtı tavrın hemen hemen her gün birçok örneğine rastlamak mümkündür. Bilgisizliğin, ön yargılı ve kategorik bakışın ürünü olan tespit ve değerlendirmeler, bazen insanı hayrete düşürecek bir nitelik de arz edebilmektedir. Bunların arasında akademisyenlerin de bulunması ayrı bir düşündürücü ve üzücü unsur olmaktadır.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde öğretim üyesi olan Doç. Murat ŞEKER, zamanında bakın ne müthiş tespitlerde ve kehanetlerde(?) bulunmuş: *"Halihazırdaki kanunlarla seçimlere giderler, herkes kendi ayağından asılır... DTP barajı geçebilmek için ANAP'la girer... MHP ile DYP biraz konuşurlar. Başka kimseyle de konuşmazlar... Tansu Hanım kalacak mı kalmayacak mı? Meselâ Mehmet A¼AR deniliyor. Mehmet A¼AR DYP Başkanı olursa MHP'yle ittifaka bile gerek yok. MHP'yi tamamıyla alır götürür. Zaten BAHÇELİ de MHP'yi tapusuyla birlikte alır götürür A¼AR'a teslim eder."* (Nokta, 5-11 Temmuz 1998). Murat ŞEKER'in seçim öncesi ve sonrası

gelişmeleri takip edip edemediğini, etse bile anlayıp anlayamadığını bilemiyoruz. Ama bu ifadeleri okuyunca derslerine girdiği öğrencileri için üzülmeden de yapamıyoruz.

Radikal gazetesinde köşe yazıları yazmaya devam eden bir bayan şu satırları hiç sıkılmadan seçimlerden hemen sonra kaleme alıp yayımlayabilmiştir: **"Türk milleti ne yapıyor ediyor daha da kötüsünü, beterini kıyıcığında köşeciğinden çıkartıp lap diye önüne koyuveriyor. Türk milletinin daha kötüsünü, daha beterini, temel alanda en irrasyonelini bulmak konusundaki bereketi, çalışkanlığı, azmi inkar edilemez. Edilmemeli... Durumdan vazife, vazifeden sonuç çıkartan; o sonucun muhakkak ama muhakkak en beteri, en tehlikelisi, en kirlisi olması için neredeyse içgüdüsel bir isabetle, hedefi daima on ikiden vuran... Yine gittiler sandıkların başına arslanlar gibi oylarını kullandılar... MHP'nin böyle oy patlaması gerçekleştireceği şeytanın aklına gelmezdi, Türk milletinin aklına geldi." (Perihan Mağden, "Aydınlık Yarınları Tam Gaz", *Radikal*, 21 Nisan 1999).**

Böyle bir üzücü ve düşündürücü yaklaşım biçimine daha yeni bir örnek olarak *Milliyet* gazetesinden

N. Cerrahoğlu'nun ifadeleri gösterilebilir. Adı geçen köşe yazarı, Başbakan Bülent Ecevit'le yaptığı mülâkatta, Avrupa Birliği'ne olan aşkı ile MHP'ye olan düşmanlığının karışımı olan şu talihsiz cümleleri soru olarak sorabilmiştir: "*Tartışmanın bir ayağı da idam. MHP'nin görüşü; 'Önce asalım, sonra idamı kaldırırız.'* Menderes'in idamı, 60'lar AB'sinde çok tepki yarattı. 40 yıl sonra aynı yerde tıkanıp kalmak, Türkiye'nin AB üyeliğine ayak sürçenlere milenyum hediyesi olmaz mı?" (Milliyet, 26 Aralık 1999). Rahmetli Adnan Menderes ile terör örgütü başını aynı kefeye koyan bu cümleler hakkında ne söylenece az değil mi? Yukarıdaki satırlar, Türkiye'de MHP karşıtı önyargılı ve kategorik yaklaşım biçiminin ulaştığı boyutları, basitliği, hakareti, millî iradenin horlanışını çarpıcı biçimde görmek için iyi birer vesika, hem de birkaç kere okunması gereken ibret vesikalarıdır.

Herşeye rağmen bu cümlelerin sahiplerinin takdir edilecek bir yanı vardır. Biri, bütün kinini, saplantılarını demokrasiden ne anladıklarını, millî iradeyi nasıl şeytandan bile daha aşağı bir konumda gördüğünü hiç sıkılmadan kaleme alabilmiştir. Diğeri ise, akla

karanın birbirine nasıl karıştırılacağına tarihî örneklerini, "batı tapınmacılığı"nın insanı nerelere kadar götürebileceğini çarpıcı biçimde ortaya koymaktadır.

Köşe yazarlığı yanında sosyolog da olan Ali BAYRAMOĞLU her zamanki gibi yine "kehanet"te bulunuyor: "...MHP barajı geçecek ve MHP'li bir meclis yeni çatışmalar ve kutuplaşmalarla Türkiye'yi pek sevimli olmayacak yeni bir döneme sokacak." ("Seçimlere Doğru Tahminler, Tahliller..." Star). Daha sonraki köşe yazılarında da aynı tavrının devam ettiğini, gelişmelere bilgi sahibi olmadan önyargılı bir bakış açısıyla yaklaşıldığını biliyoruz.

Hemen hemen aynı kategori içinde yer alan Cengiz ÇANDAR da benzeri "kehanetler"de bulunmuş bir köşe yazarıdır. Seçimlerden iki gün sonra yayımlanan seçim sonuçlarına ilişkin yazısını şöyle noktalamaktadır: "*Netice itibarıyla Türkiye, küreselleşmeye kendini uydurmak yerine 'Miloseviç-Saddam parantezinin orta yerinde bir 'milliyetçi içe büzülme'yi tercih eden 2000'li yıllardan ürkerek kendi 'sığınağı'na kapanan, 'liberalleşme'ye pek merakı olmayan bir ülke olarak kendisini ilân ediyor.*" (Sabah, 20 Nisan

1999). Aynı C. ÇANDAR, 14 Aralık 1999 tarihinde yayımlanan köşe yazısında ise bakınız neler yazmaktadır: "*Türkiye'nin mevcut liderler yelpazesi içinde Avrupa aile fotoğrafı'na girebilecek 'en yakışıklı profil Bülent ECEVİT'e ait olanıdır. ECEVİT, daha 'globalizm' sözcüğü dolaşıma girmediği bir dönemde, ta 1970'lerde Türkiye'nin global ufuklara sahip tek devlet ve siyaset adamıydı. Kimsenin Kapıkule'nin ötesini görmeye mecali ve niyeti yok iken, öncelikle İskandinav sosyal demokrasisine duyduğu iyi ve o bölgeye yaptığı sık seyahatlerle dikkatlerimizi ülke dışına çevirmekte ve uluslar arası kavramlarla haşır neşir olmamızda temel bir rol oynamıştır...*"

Çok yönlü, uzun soluklu ve serinkanlı düşünmeyi ve yazmayı dert edinmeyen, bunun içinde ya kendi kültürel- ideolojik duruşunun ya da konjonktürün esiri olanların birkaç ayda bir tezlerini ve pozisyonlarını değiştirmesi kaçınılmazdır. DSP ve MHP'nin elde ettiği seçim başarısını içe kapanan bir Türkiye imajıyla reddetmeye, küçümsemeye uğraşıp, Miloşeviç-Saddam benzetmesi yapan birisinin, daha sonra böyle bir değerlendirmeyi kaleme alabilmesi, en hafif tabirle ürkütücüdür. Milliyetçiliği kendi kafalarındaki düşman

kompartımanına hapsedenlerin MHP ve milliyetçilik hakkında sağlıklı bir değerlendirme yapması mümkün değildir. C. ÇANDAR'ın en son yaptığı yorumu doğru kabul etseniz bile, birkaç ay sonra çok farklı bir yazı da yazabileceği için, en makûl olanı bu ve benzeri insanların yazdıklarını fazla ciddiye almamak, ama belki yararı olur diye de arada bir deşifre etmek gerekmektedir.

Bir Grup Gazetenin Özel MHP "İlgisi" ve Alerjisi: "Önce Aynaya Bakmaları Gerekıyor"

18 Nisan 1999 seçimleri sonrasında muhalefeti oluşturan partilerin liderleri ile bazı yöneticilerinin, hem halkın tercihlerini hem de muhalefette olmalarını hazmedemedikleri, akli selim sahibi herkes tarafından bilinmektedir. Parlamento dışında kalan küçük sağcı partilerin durumu ise başka bir kategoride ele alınmayı gerektirmektedir. Ama bir noktaya temas zorunludur. İdeolojik ve siyasî olarak kendini Türk Milliyetçiliği dışında bir yerde temellendirip daha sonra Türk Milliyetçilerinin ve milliyetçiliğin avukatlığına sığınmayı anlamak da anlatmak da zordur.

Bu dönemde, daha önce de ifade ettiğim gibi, siyasî muhalefetin destekçisi olan gazeteler de benzeri bir tavır içinde ve hem de kendi paradokslarını görmezlikten gelerek MHP karşıtı kronik muhalefetin bayraktarlığını üstlenmişlerdir. Zaman zaman demokrat ve entelektüel olma iddiasını seslendirdikleri için "özel ilgi" göstereceğimiz *Yeni Şafak*'a geçmeden önce bir-iki gazeteye kısaca temas etmek gerekmektedir. Bunlar arasında ÇİLLER ailesinin tetikçiliğini yapan "Öncü"yü, değerlendirmeye gerek görmüyoruz.

Akit ile *Millî Gazete*'nin MHP ile ilgili haber ve yorumlara çok sık yer verdikleri, genellikle de MHP tabanını kışkırtıcı bir rol icra etmeye çalıştıkları gözlenmektedir. Süleyman Arif Emre bile "*Bozkurtların Ölümü*" (*Millî Gazete*, 26 Temmuz 1999) başlıklı bir makale yazarak ülkücüler için üzülmede ve ağıt yakmaktadır. Aynı tarihlerde, yine MSP/RP geleneğinin önemli isimlerinden İsmail MÜFTÜOĞLU, "*MHP Yöneticilerine Yazıklar Olsun*" başlıklı bir yazı yazmış ve MHP tabanının gönüllü avukatlığına soyunmuştur (*Akit*, 29 Temmuz 1999). Demet Tezcan isimli bir köşe yazarı da Tansu Çiller'in "me"lemelerine ilham kay-

nağı olan "*Kurt Kuzu Olunca*" başlıklı yazısında, ülkücü efsaneyi yeniden keşfetmiş ve ülkücüleri kendine dönmeye çağırmıştır (*Akit*, 30 Eylül 1999). Bu tür örneklerin sayısını arttırmak, çarpıtılmış, abartılmış haber-yorumlara sıkça rastlamak mümkündür.

Adı geçen şahısların ve gazetelerin, "eski kavimiyetçi kardeşleri"ni aniden hatırlamalarını, onların haklarını ve çıkarlarını koruyup kollamaya çalışmalarını anlamak zor olmasa gerek. Onların arzuladıkları, kendi yapamadıklarını, yine kendi üslup ve yöntemleriyle MHP'ye yaptırmaya çalışmaktan ibarettir. Türklerle, radikal bir oryantalist gibi, "Asya Steplerinin barbar kavimleri" diyebilen bir köşe yazarının bulunduğu (*Akit*, 24 Eylül 1999) bir gazetenin iyi niyetinden ve samimiyetinden şüphe etmemek mümkün değildir. *Millî Gazete*'nin Gölcük depremiyle 28 Şubat'ı ve askerleri ilişkilendiren sözleri sarfettiği söylenen milletvekilini kastederek "*Milletvekili MHP'li mi?*" başlıklı bir haber-yorumu yer vermesi, Türkiye'de basın ahlâkının ve tutarlılığın hangi düzeyde olduğunu çarpıcı biçimde gösteren bir başka örneği oluşturmaktadır.

Yeni Şafak, çeşitli çevreler tarafından "entelektüel islamcı", "liberal İslâmcı" bir yayın çizgisi takip eden bir gazete olarak takdim edilir. Bu yönüne şimdilik konu dışına taşmamak için dokunmadan MHP'ye olan "yakın ilgilerinden" örnekler vermek ve bir miktar da habercilik anlayışlarını deşifre etmek istiyoruz. Adı geçen gazetenin özellikle seçimlerden sonra izlediği yayıncılık anlayışı bakımından "sert" ve "hakaret" kokan bir üslûp benimsediği göze çarpmaktadır. Köşe yazarlarının ise "iktidara karşı olmak" ile "MHP'ye muhalefet etmek" dışında pek fazla müşterek noktaya sahip olmadığını söylemek zor değildir. Çok farklı kültürel ve ideolojik dairelerde ikâmet eden kalemlerden oluşan bir köşe yazarı portföyüne sahiptir. Genel ideolojik görüntü olarak, yerellik ile küreselleşme, islâmcılık ile lâiklik, bağımsızlık ile bağımlılık ve son olarak seviye ile seviyesizlik arasında gidip gelen bir istikrarsız çizgiye sahiptir. Bu çizgi, RP/FP çizgisindeki zikzaklarla da büyük ölçüde örtüşmektedir. Yine, *Akit* gibi gazetelerle hemen hemen aynı tavrı sergileyerek MHP tabanına oynayıp parti politikalarını şiddetle eleştiren sert ve manipülatif bir yayın stratejisi takip

etmektedir.

Yeni Şafak'ın, özellikle Başbakan Bülent ECEVİT'in ABD ziyaretiyle ilgili haberleri, ilginç ikilemleri ve hatta jurnalci ifadeleri yansıtmaktadır. 27 Eylül tarihli nüshada, bazı Amerikan basınından yaptığı alıntılarını kendilerine malederek iri puntolarla "*İnsan Haklarında Zimbabwe gibiyiz*" şeklinde manşete çekmiştir. Bu gazetenin 28 Eylül 1999 tarihli nüshasında birinci sayfadan verilen manşet ise "*First Lady Merve İçin Devrede*" olmuştur. Aynı nüshanın 7. sayfasında ise yine iri puntolarla verilen "*En Büyük Hediye Tahkim*" başlıklı haber-yorum yer almıştır. İlk sayfadaki haberde Merve KAVAKÇI konusunu ABD'nin ele almasını ve hatta doğrudan müdahale etmesini arzulayan; Tahkim ile ilgili Anayasa değişikliğini ise ABD'ye sunulan bir hediye olarak olumsuzlayan bir habercilik anlayışı karşısında şaşırıp kalmamak mümkün değildir.

Aynı gazetenin 4 Ağustos tarihli manşeti de yine ilginç, ilginç olduğu kadar da düşündürücü bir örnek olarak önem taşımaktadır. "*Bedava Tahkim Yok*" manşetinin altındaki ifade ise bu ilginçliği giderek da-

ha da pekiştirmektedir: "*Hükûmet, milletin meclisinden karşılıksız tahkim istiyor. Meclisin eline ise aylardır ilk defa halk için iyi şeyler isteme fırsatı geçti.*" Bu ifadelerden Tahkim'e karşı olduğu anlaşılan gazete, "halk için bazı tavizler" (bir tür rüşvet) karşılığında tahkimin Meclis'ten geçebileceğini söylemektedir. Eğer ülke açısından bir felaket ise, başka bazı değişiklikler için Tahkim'e razı olmak ne kadar doğru ve ahlâkîdir?

Af tasarısını, hükümet ortağı üç partinin liderini kastederek "*Hırsızlar Sizi Seviyor*" manşetiyle sunan *Yeni Şafak* Gazetesi, MHP'yle doğrudan ilgili haber yorumlarında da bariz bir negatif habercilik taktiği izlemektedir. Zaman zaman, MHP'de ciddi bir parti içi muhalefet varmış gibi bir hava yaratmaya çalışan gazete, parti haberlerinde de ince ayar yapma konusunda özel bir çaba sarfetmektedir. *Yeni Şafak*, Van'da teröristlerce şehit edilen il ikinci başkanımızla ilgili haberi "*MHP-HADEP Çekişmesi Can Aldı*" şeklinde duyurmuştur (8 Aralık 1999). HADEP il başkanının bile kınamak zorunda kaldığı cinayetin bu şekilde takdim edilmesi, gerçek düşüncelerini ve MHP'ye bakış açılarını ele vermesi bakımından çok önemli bir örnektir.

Köşe yazılarının muhtevası da habercilik anlayışından farklı değildir. Bir-iki istisnayı kenara koyduğumuzda MHP karşıtı kararlı duruş, kendini bütün çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Bunu belgeleyen iki örneğe kısaca temas etmek yararlı olacaktır.

Gazetenin köşe yazarlarından Ö. Çelik, Dr. Devlet Bahçeli'nin 19 Aralık tarihli bütçe konuşmasından hayli rahatsız olduğu anlaşılan bir yazısında, adı geçen konuşmada demokratik temaların milliyetçi söylem arasına sıkıştırıldığını, aslında MHP'nin demokrasi gibi bir endişesi olmadığını iddia etmektedir. ("*MHP Konuşuyor*", 25 Aralık 1999). Aynı gazetenin bir başka yazarı da, MHP'nin hiç değişmediğini ballandıra ballandıra anlattığı yazısının başlığını, sanki merak eden varmış gibi, "*MHP Hiç Yanılmadı*" koymuştur (Akif Emre, 7 Aralık 1999).

Bu ve benzeri yazarların, demokrasi adına ortaya koydukları görüş ve üslupları, kendilerine ait siyasî parantezleri demokrasiyle karıştıranların, kendileriyle aynı siyasî safta buluşmayı demokratik tavrın kendisi zannedenlerin böyle şeyler düşünmesi ve yazması normaldir. Yine, millet olgusu ve milli kültüre ilişkin duyarlılıklarla, demokrasiyi temel bir siyasî tercih olarak benimsemenin bir arada bulunmasından,

bunun önemine inananların varlığından rahatsız olmaları kaçınılmazdır. Diğer bir ifadeyle, bir arada yaşama kültürünün varlığına ve önemine, demokrasinin gelişimi ve pekişmesi açısından da vurgu yapılması karşısında çarçabuk ideolojik tavır alanların demokrasi adına ahkâm kesmesini anlamak zor değildir. Zaten, "*MHP Konuşuyor*" makalesinin sonunda yazarın "gen-politik bilimci" edasıyla "demokratik bir fetva" vererek, MHP'nin genetik yapısıyla demokrasinin bağdaşmadığına hükmetmesi de "zor"u anlaşılır kılmaya yetmektedir.

Siyasî Muhalefetin İlkesizliği ve MHP Stratejisi: "Dinime Söven Bari Müslüman Olsa"

Bu başlık altında uzun uzadıya 1999 yılının parlamenter muhalefetini, FP ile DYP'nin siyasî söylemlerini, politikalarını, çizgilerindeki bariz kırıklıkları ve tutarsızlıkları izah edecek değiliz. Siyasî hafızaları canlı olanlar zaten bütün bunlara büyük ölçüde vakıftır. Burada Refah-Yol Hükûmeti öncesi ve sonrasında söylenenlere de girmeye gerek duymuyoruz. Zaten bu dönemde, tek başına mercek altına alınmasını ge-

rektirecek kadar çok malzeme ve çıkartılacak ders bulunmaktadır. Aşağıda, sadece son bir yıl içindeki bazı gelişmelere başlıklar hâlinde değinmekle yetineceğiz. Zaten bu değinmeler, bugünkü siyasî muhalefeti oluşturan partilerin kavranması açısından yeterlidir.

"ÇİLLER ve YILMAZ aklandı. Komisyon Raporları TBMM'de kabul edilince ANAP ve DYP Liderleri Yüce Divana Gitmekten Kurtuldu." (4 Aralık 1998 tarihli gazeteler).

"Ben de Değiştim. İşadamlarıyla başbaşa görüşen ÇİLLER, geçmişte kullandığı 'kan emici' gibi ifadelerin hata olduğunu belirtti. Çiller, 'Artık değiştim, olgunlaştım' diyerek iş dünyasından destek istedi." (Milliyet, 15 Aralık 1998).

"ÇİLLER Başbakan ECEVİT'le, ANAP Lideri Mesut YILMAZ'ı 'deccal' olmakla suçlayarak 'Sizin dininizin de diyanetinizin de kefilim benim.' dedi." (17 Nisan 1999 tarihli gazeteler).

"Milliyetçiyim diyen küçük partilere oy vermeyin, kartel medyasıyla mücadelem bitmemiştir..." (18 Nisan seçimleri öncesi gazeteler)

"Şayet 28 Şubat taşeronları yeniden iktidar olursa, halkın bu sürece onay verdiği düşünülecek ve 28 Şubat büsbütün kurumsallaştırılacaktır. (...) Ben artık kendi kendimle yarışıyorum. Çekilip çekilmemek YILMAZ'ın bileceği iş. Ben diyorum ki, şayet bu seçimlerde **ANAP'a en az üç puan fark atmazsam ben kendimi başarısız sayacağım ve çekip gideceğim.** YILMAZ ister devam etsin ister etmesin bu benim işim değil." (Tansu ÇİLLER'in *Yeni Şafak*'a verdiği mülâkattan, 17 Nisan 1999).

18 Nisan 1999 Genel Seçimleri: DYP % 12 oy alıyor ve bırakınız ANAP'tan üç puan daha fazla oy almayı, 1 puan altında bir sonuç elde ediyor.

Seçim sonrası: Tansu ÇİLLER eski koltuğunda oturuyor ve seçim arifesinde olduğu gibi yine MHP'yi hedef seçiyor.

20 Kasım 1999 tarihinde toplanan DYP 6. Büyük Kongresi: "**Hata yaptım** ama şimdi **değiştim** bilmiyordum öğrendim." mesajı veren ÇİLLER, yine geçmiş yok sayarak "*Refah Partisi*'yle koalisyon kurup adil düzeni çökerttik." demeyi de ihmal etmedi (21 Kasım 1999 tarihli gazeteler).

İşte Türkiye'de siyasetin sefaletinin çarpıcı örnekleri olan bu ifadeler bir yıl gibi kısa süre içinde ve hem de genel başkanın kendi ağzından net olarak çıkan cümlelerdir. Şimdilerde yeni siyasî yöntem ve üslûp arayışında olan bu bayanın bırakınız milletin huzuruna, kendi tabanının önüne bile çıkacak yüzünün olmaması gerekmez mi? RP/FP geleneğinin hali de T. ÇİLLER'inkinden çok farklı değildir.

Avrupa Birliği ile Batı Dünyasına düşmanca yaklaşımdan Batının müdahalelerini savunan bir noktaya gelen bu siyasî gelenek, genel başkanlarının ABD ziyaretinde bir ilke daha imza atarak Musevî lobisiyle de görüşmüştür (*Sabah*, 7 Kasım 1999). Yine, T. ÇİLLER'e ABD vatandaşı olduğu için yeryüzünde söylenemedik söz bırakmamış, ancak ABD vatandaşı olan bir bayanın kendi partilerinden milletvekili seçilmesine bilinçli olarak zemin hazırlamıştır.

Fazilet Partisi, son zamanlarda demokrasiyi ve insan haklarını siyasal söyleminin ana direği haline getirmiş, ancak partilerinin dışarıdan yönetilmesine ve hatta genel idare kuruluna seçilecek olanların bir gün önce gazetelerinde ilân edilmesi garabetine ses çıkarmamışlardır.

Yöneticileriyle, il başkanlarıyla, milletvekilleriyle MHP'ye beş vakit eleştiri yöneltmeye, hakaret etmeye teşebbüs edenler siyasette pişkinliğin güzel örneklerini sergilemekten geri durmamışlardır. Aynı zihniyet, "Biz idama karşıyız ama MHP, PKK karşıtlığı yaparak oy topladı, onun için ÖCALAN'ı astırmaları şarttır" cinliğini (!) sergilemeye devam etmektedir.

Fazilet Partisi, "dünyada ender rastlanacak kadar ince hesaplanmış muhalif tavırları"nın en son örneklerinden birini prefabrik konutlara karşı ortaya koymuştur. Parti yöneticileri, insaf ölçülerini ve edebi bir kenara bırakarak, sırf muhalefet etmiş olmak için prefabrik konutların edebe aykırı olduğunu açıklamışlardır.

Bir başka örneği Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgili yaklaşımlarından vererek "tutarsızlık ve seviyesizlik örnekleri defterini" kapatmak istiyoruz.

"FP Genel Başkanı R.KUTAN, Cumhurbaşkanı'nı Meclis'in seçmesi hâlinde DEMİREL'in görev süresinin uzatılmasına sıcak baktıklarını bildirdi." (Milliyet, 8 Aralık 1999). Nazlı ILICAK: "28 Şubat'ın adayı DEMİREL" (Yeni Şafak, 8 Aralık 1999)

57. HÜKÛMET ve MHP

"18 Nisan Seçimleri, halkımızın büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket edip sandık başına gitmesiyle başarıyla tamamlanmıştır. Türk milleti, şimdi siyasî, ekonomik ve sosyal hayatımızla yepyeni bir sayfanın açılmasını beklemektedir. Bunun için de istikrar ve huzur içinde sosyal ve ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasını; ilkeli, seviyeli ve temiz bir siyasetin hakim olmasını arzulamaktadır..."

TBMM'nin yapısı tek başına iktidarı mümkün kılmadığı için de toplumsal beklentilere cevap vermek, ülke sorunlarına çözüm bulmak ancak koalisyon hükûmetleriyle mümkün olabilecektir. Türkiye bunun için bir taraftan koalisyon hükûmetleriyle yaşamaya çalışmak, bir taraftan da sağlıklı hükûmet etmenin aracı olan uzlaşma ve hoşgörü kültürünü geliştirmek zorundadır." (8 Mayıs 1999 tarihinde TBMM'nde yapılan basın toplantısından).

"MHP, milletimizin ezici bir çoğunluğunun ülkede huzur ve istikrar ortamının bir an önce tesisini arzuladığını düşünmektedir. Yine milletimiz, sosyal ve ekonomik gelişmenin bu ortam içinde sürdürülmesini istemekte; cepheleşme, inatlaşma ve kör dövüşü siyasetinin bir çıkmaz sokak olduğuna inanmaktadır." (11 Mayıs 1999 tarihinde toplanan MHP Meclis Grubu Toplantısında yapılan konuşmadan)

"Türkiye bugün, sadece hükûmet kurmuş olmak için hükûmet kurmak lüksüne sahip değildir... MHP, 21. Yüzyılı kucaklayan meclisten çıkacak hükûmetin de bir 'uzlaşma ve atılım hükûmeti' olmasını arzulamaktadır. Partimiz, **uzun ömürlü, uyumlu ve sorun çözücü** bir koalisyon hükûmetinin, **karşılıklı güven** ve samimiyete ek olarak, bu anlayış ve şartlar içinde şekillenip yaşayacağına inanmaktadır..." (23 Mayıs 1999 tarihinde TBMM'nde yapılan basın toplantısından).

MHP Genel Başkanı Dr. Devlet BAHÇELİ'nin seçimlerden sonra yaptığı Grup konuşmalarından ve basın açıklamalarından alınan bu ifadeler, MHP'nin seçim sonrası gelişmelere ve hükûmetin kuruluşuna bakış açısının çerçevesini vermektedir. 57. Hükûmetin kuruluşu ve çalışmaları da büyük ölçüde böyle bir çerçeve içinde şekillenmiştir. Türkiye, 18 Nisan seçimleri öncesinin ağır ve sorunlu siyasî ve ekonomik mirasının ortada durduğu bir ortam ile uluslararası ilişkilerin yoğunlaştığı bir konjonktürde, farklı siyasî eğilimlere sahip üç partinin koalisyon hükûmeti kurmasına şahit olmuştur. 57. Hükûmetin bu zamana kadar ortaya koyduğu performans (1999 yılı sonuna kadar) genel olarak olumludur. Hükûmet, bazı alanlarda sıkıntılar yaşanmasına rağmen genel uyumunu korumakta, ciddî bir yapısal değişim programını hayata geçirme yolunda kayda değer bir mesafe almış bulun-

maktadır.

Muhalefet Partileri ise, kendilerine aktif destek veren gazeteleriyle birlikte özellikle MHP'ye ağır eleştiriler yöneltmek, MHP'yi pasiflikle suçlamak için olağanüstü bir gayret sarf etmektedirler. Daha önceki sayfalarda, bunların siyasal duruşlarında ve söylemlerinde meydana gelen kırılmaları ve bu çerçevede MHP'ye bakış açılarındaki tutarsızlıkları kısmen de olsa deşifre etmiştik. Bunlara tekrar geri dönecek değiliz. Bu konuda kamuoyunda oluşturmaya çalıştıkları tereddütleri ve yanlış değerlendirme biçimlerini ortadan kaldırmak, dolayısıyla da siyasal muhalefete hiç de hak etmediği bir konumu kazandırmamak için, bazı noktaların altını çizmek gerekmektedir.

MHP'nin 57. Hükûmet İçindeki Konumunu ve Rolünü Değerlendirirken Göz önünde Bulundurulması Gereken Hususlar:

- 1 MHP, tek başına iktidar olmuş, dolayısıyla Mecliste çoğunluğa sahip bir parti değildir. Hükûmetin 1/3 ünü, TBMM'nin ise yaklaşık 1/5'ini temsil etmektedir.
- 2 MHP, hem irili ufaklı muhalif siyasî partilerin, hem de farklı ideolojik, ekonomik ve kültürel

duyarlılıklara sahip bulunan yazılı ve görsel medyanın değişik amaç ve çıkarları doğrultusunda etkileme gayretleri ile karşı karşıyadır. Diğer bir deyişle, MHP, birçok çevrenin kendince tanımlayıp etki altına almak için özel çaba gösterdiği önemli bir konuma sahiptir.

3 MHP, hemen her toplumsal kesimin ve kimşenin olağanüstü bir beklenti içine girdiği, bunun için de görevi ve sorumluluğu diğer siyasî partilerden daha ağır olan bir partidir. Diğer siyasî partilerin denenmiş ve yıpranmış olması, MHP'den beklentileri ister istemez artırmakta, bu da siyasî rolünü hem anlamlı kılmakta hem de zorlaştırmaktadır.

4 MHP, Türk insanının serinkanlı ve uzun soluklu düşündüğünde gündeme gelen siyasetçinin istikrarlı ve soğukkanlı davranması şeklindeki müşterek talebi/beklentisi ile, güncel sorunlar ve tartışmalar bağlamında arzuladığı aktif ve çatışmacı siyasetçi tavrı beklentisi arasında, en azından siyaseten denge kurmak mecburiyetinde olan bir partidir.

5 İktidar-muhalefet ilişkilerinin sağlıklı bir zemine, dolayısıyla bir geleneğe sahip olmadığı siyaset vasatında, siyasî tutarlılık, samimiyet ve ciddiyetin yeterince önemsenmediği bir ortamda, siyasî kutuplaşmanın ve gerilimlerin teşvik edildiği bir konjonktürde, uzlaşma ve hoşgörünün önemine vurgu yapan, gerilimlerin azaltılmasına yönelik strateji izlemeye çalışan bir partidir. Bu da, kısa vadeli çıkarlar peşinde koşan partilerin ve onlara aktif destek veren kalemlerin anlamakta güçlük çektiği ve buradan siyasî prim elde etmeye çalıştıkları bir duruşu ifade etmektedir. MHP, özetle, zor olanı başarmaya, demokrasinin sağlıklı bir zemine/geleneğe, dolayısıyla aydınlık geleceğe kavuşmasını sağlamaya çalışan bir partidir.

6 MHP, Türkiye için stratejik kararların alındığı, ekonomik şartların ağırlaştığı, yolsuzlukların ayyuka çıktığı ve gelir dağılımı adaletsizliğinin çoğaldığı bir dönemde iktidar ortağı olmuş bir partidir ve dolayısıyla işi zannedildiğinden daha ağırdır ve önemlidir.

57. Hükûmetin Hizmetlerine ve MHP'nin Rolüne İlişkin Bazı Önemli Hatırlatmalar:

- ‡ Çok yönlü ve objektif bir bakış açısıyla yaklaşıldığında ve 1999 yılı içindeki siyasî gelişmeler dikkate alındığında, MHP'nin ülke çıkarlarını temel alan, uyumlu ve verimli çalışan bir koalisyon hükûmetinin kurulup faaliyette bulunabileceğinin ortaya konması açısından hayati bir rol oynadığı görülmektedir. Özellikle son birkaç yıldır Türkiye'nin siyasî istikrarsızlıktan kıvrıldığı bir dönemde böyle bir başarının sergilenmesi çok önemlidir. 57. Hükûmetin "uzlaşma ve atılım" hükûmeti olmasında MHP'nin rolü zannedilenden daha fazladır.
- ‡ Türkiye'de darbe söylentilerinin yayıldığı, 28 Şubat süreciyle ortaya çıkan gerginliğin izlerinin gözle görüldüğü bir ortamın varlığına rağmen, normalleşme süreci başlamış, demokratikleşme tartışmaları kendini hissettirmiştir.
- ‡ Sosyal Güvenlik Yasası'nın hem Meclis'ten çıkmasında hem de toplumun isteklerine nis-

- peten daha uygun bir yapıya kavuşturulmasında MHP'nin ciddi katkıları olmuştur.
- ‡ Pişmanlık Yasası'nın kamuoyunda oluşan hassasiyetler çerçevesinde şekillenmesinde MHP'nin kararlı davranması belirleyici bir rol oynamıştır.
- ‡ Son yıllarda belirsiz bir hâl almış olan Kur'an Kursları meselesi belirli ölçülerde de olsa çözüme kavuşturulmuş, yasal bir çerçeveye oturtulmuştur. Bir grup muhalif unsurun "Kur'an Kursları kapatıldı", diğer bir grubun ise "Lâik Cumhuriyete ihanet edildi" dediği yasal düzenlemeyi önemli bir ilk adım olarak değerlendirmek mümkündür.
- ‡ Türkiye'ye, yabancı sermayenin girerek yatırımların hızlanmasını teşvik edecek uluslararası tahkim'le ilgili Anayasa değişikliğinin gerçekleşmesinde MHP'nin pozitif katkısı önemlidir.
- ‡ Yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesi konusunda açık bir tavır alınmıştır. Toplum da yolsuzluklarla mücadele konusunda geçmişe oranla daha emin ve güven duyulan bir anlayış geliştirmeye başlamıştır. Bu çerçevede, birçok

- ihale üzerinde titizlikle durularak devletin fazladan kaynak aktarmasının önüne geçilmiştir.
- ‡ Sağlı-sollu bütün medyanın abartmalarına ve kadrolaşıyorlar çığlıklarına rağmen, idealist ve bilgili kadroların görevlendirilmesi açısından ciddî bir mesafe alınmıştır.
- ‡ Yönetimleri çürümeye, hizmetleri aksamaya yüz tutmuş olan Türk Hava Kurumu ile Kızılay'ın yenilenmesi konusunda kayda değer adımlar atılmış, dosyalar yargıya intikal etmiştir.
- ‡ Sağlık sistemi ciddî biçimde yeniden ele alınmaya, sağlık hizmetlerinin hem nicelik hem de nitelik olarak gelişimi mümkün olmaya başlamıştır. Yine, tarımdan toplu konut politikalarına, imar reformundan yeni sanayi politikalarına kadar birçok alanda hazırlıklar yapılmaktadır.
- ‡ Son altı ayda ülkeye hakim olmaya başlayan ekonomik ve siyasî istikrar, Türkiye'nin dış itibarını ve kredibilitesini yükseltmiştir.
- ‡ Deprem yaralarının sarılması ve özellikle de prefabrik konutların kısa süre içinde tamamlanması sağlanmış, bu alanda ciddî bir başa-

- rıya imza atılmıştır.
- ‡ YÖK'ün sürekli tartışılan ve sıkıntı yaratan icraatları ile üniversitelerin içinde bulunduğu sorunların ve yolsuzluk iddialarının incelenmesi için Meclis Araştırması açılmasında öncülük görevi üstlenilmiştir. MHP bu konuda hem seviyeli hem de kararlı tavır ortaya koyan bir parti olmuştur.
- ‡ Avrupa Birliği'ne tam üyeliğe geçişte dönüm noktası olan adaylık statüsünün resmen kabulü 57. Hükûmet döneminde sağlanmıştır. Terör örgütü başının durumuyla bu mesele- nin karıştırılmaması için gerekli olan tavır sergilenmekte, canıyla Türkiye'nin aynı kefeye konması anlamına gelecek yaklaşımlarla kararlı bir mücadele sürdürülmektedir. Kıbrıs ve adalar sorunuyla ilgili bazı soru işaretleri içeren ifadeler konusundaki hassasiyetlerimiz, hükûmet içinde ve dışında ortaya konmuş bulunmaktadır.
- ‡ Uzun bir aradan sonra enflasyon ve faiz düşme trendi içine girmiş; ekonomik istikrarın tesis edileceğine dair toplumsal bir güven gelişmeye başlamıştır.

**SONUÇ:
HÜKÛMETİN
VE SİYASETİN
GELECEĞİ**

Türkiye'nin bugün de birçok sorunu vardır ve önemini korumaktadır. Ama temel sorunların çözümü açısından çok önemli adımlar atılmıştır. Dar gelirli vatandaşlarımızın içinde bulunduğu sıkıntılar da ekonomi rayına oturduğunda azalmaya başlayacaktır. 2000 yılının yaz aylarından itibaren ekonomimizin nispi bir rahatlamaya kavuşması ve bir canlanma sürecinin ortaya çıkması beklenmektedir. 57. Hükûmetin ve onun ortağı olan MHP'nin kararlı tutumu, ülkemizin makûs talihini yenme konusunda ciddî bir beklentinin ve güvenin oluşmasına yol açmış bulunmaktadır. Toplumsal güvenin oluşması, şüphesiz birçok sorunun ve engelin aşılması bakımından çok önemlidir.

Türkiye'nin temel yapısal reformları hayata geçirip makro-ekonomik dengeleri tesis ettikten sonraki en öncelikli hedefleri de yoksullukla mücadele, ile eğitim sisteminin gözden geçirilmesi olmalıdır. Ülkemizde sefalet manzaralarına son vermek, gelir paylaşımını daha adaletli bir yapıya kavuşturmak TBMM'nin ve Hükûmetin ertelenmesi mümkün olmayan toplumsal ve tarihsel görevleri arasında yer almaktadır.

Hükûmet ortakları başlangıçtaki temel prensiplere ve ruha uygun hareket ettikleri sürece 57. Hükûmetin hayatîyetini devam ettirerek ülkeye daha çok hizmet

sunması mümkündür. En başta Sayın Başbakan olmak üzere, bütün bakanların sadece kendi partilerini değil, üç partinin varlığını ve hassasiyetlerini dikkate alan bir söylemi benimsemeleri ve icraatlarını buna göre kurgulamaları şarttır. Hükûmetin başarılı icraatlar ortaya koyması ve ömrü, büyük ölçüde bu noktada sergilenecek tavırlara ve gösterilecek titizliğe bağlıdır. Bu hususun sağlıklı bir koalisyon ve uzlaşma kültürünün gelişimi açısından da hayati öneme sahip olduğu unutulmamalıdır.

Siyasî muhalefetin de en kısa zamanda “aynaya bakarak”, ne yapmak istediklerine karar vermesi, siyasî usul ve üslûp konusunda kendilerini yenilemesi gerekmektedir. Bu, sadece ülkemizin ve demokrasimizin geleceği açısından değil, kendi gelecekleri bakımından da bir zorunluluğu ifade etmektedir.

Medyanın tavrı da demokratik ve etik duyarlılıktan uzak bir şekilde, bazen belli siyasal partileri tahkim etmek, bazen de yönetmeye çalışmak şeklinde ortaya çıkmaktadır. MHP karşısındaki yayın politikaları ise, özel ilgiyi ve araştırmaları hak eden bir nitelik arz etmektedir. Bir grup basın/yayın organının belli bir stratejinin ürünü olarak MHP yönetiminin ve politikalarının, diğer bir grubun da MHP tabanının avukatlığı-

na ve sözcülüğüne soyunduğu göze çarpmaktadır. Bunun en son ve önemli örneğini, terörist başı Abdullah Öcalan'ın cezasının infazı meselesinde kendini bütün çıplaklığıyla açığa vuran haber-yorum dizaynları (medya bombardımanları) oluşturmaktadır.

MHP, haksız ve seviyesiz eleştirilere, açık ve örtülü yönlendirme gayretlerine kulak asmadan ülkesinin ve milletin geleceği için doğru bildiği yolunda yürümeye devam edecektir. MHP, yeni çağın dinamiklerini ve Türkiye'yi birlikte kavrayan, geçmişle gelecek arasındaki bağı kuvvetlendiren bir misyonu temsil etmeye ve bu çerçevede siyasî faaliyetlerini zenginleştirmeye kararlıdır. Önümüzdeki yıllar, Allah'ın izniyle, güçlü ve büyük Türkiye'nin mimarı olan MHP ile Türk Milleti'nin daha çok kucaklaşarak yeni ufuklara yöneldiği yıllar olacaktır.